

Warszawa, dnia 23 października 2013 r.

Poz. 28

**ZARZĄDZENIE NR 25
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH¹⁾**

z dnia 20 października 2013 r.

**w sprawie systemu bezpieczeństwa oraz kategorii stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówek
zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r. poz. 392) w związku z art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743) zarządza się, co następuje:

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Zarządzenie określa zasady organizacji systemu bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich kategoryzacji ze względu na stopień zagrożenia bezpieczeństwa występujący na terytorium państwa przyjmującego.

2. Przepisy zarządzenia mają zastosowanie do pracowników wykonujących obowiązki służbowe w placówkach zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „placówkami zagranicznymi”.

3. Zasady współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych z instytucjami państwowymi współpracującymi z MSZ w celu zapewnienia bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich personelu, jak również z innymi resortami w zakresie funkcjonowania ich przedstawicieli w systemie bezpieczeństwa placówek zagranicznych regulują odrębne porozumienia.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) bezpieczeństwie – rozumie się przez to stan braku jednoznacznych przesłanek, które wskazywałyby na prawdopodobieństwo zaistnienia realnych zagrożeń dla placówki oraz osób o których mowa w § 1 ust. 2;
- 2) dyrektorze – rozumie się przez to dyrektora komórki organizacyjnej lub osobę go zastępującą albo inną osobę kierującą komórką organizacyjną w Ministerstwie Spraw Zagranicznych zwanym dalej „MSZ”;
- 3) kierownikowi placówki zagranicznej – oznacza to pełnomocnego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej w innym państwie lub przy organizacji międzynarodowej, kierownika urzędu konsularnego, dyrektora instytutu polskiego albo inną osobę wyznaczoną do kierowania placówką zagraniczną;

¹⁾ Minister Spraw Zagranicznych kieruje działami administracji rządowej - sprawy zagraniczne oraz członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. Nr 248, poz. 1492).

- 4) placówkach zagranicznych – rozumie się przez to przedstawicielstwo dyplomatyczne, stałe przedstawicielstwo przy organizacji międzynarodowej, urząd konsularny, instytut polski lub inną placówkę podległą ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych, mającą siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. Nr 128, poz. 1403, z późn. zm.²⁾);
- 5) placówkach wojennych – oznacza to placówki zagraniczne funkcjonujące w państwach ogarniętych konfliktem zbrojnym lub podlegające realnemu zagrożeniu bezpieczeństwa;
- 6) placówkach zagrożonych terroryzmem – oznacza to placówki zagraniczne funkcjonujące w państwach, w których miały miejsce lub istnieje realna groźba akcji podejmowanych przez organizacje i ugrupowania terrorystyczne;
- 7) placówkach szczególnie zagrożonych – oznacza to placówki zagraniczne funkcjonujące w warunkach wysokiego zagrożenia ze strony obcych służb specjalnych;
- 8) placówkach o podwyższonym zagrożeniu – oznacza to placówki zagraniczne funkcjonujące w warunkach zagrożenia ze strony przestępczości pospolitej oraz zorganizowanych grup przestępczych;
- 9) placówkach podstawowych – oznacza to placówki zagraniczne funkcjonujące w państwach, uznanych za bezpieczne przez instytucje, o których mowa w pkt 10;
- 10) instytucjach państwowych współpracujących z MSZ w celu zapewnienia bezpieczeństwa placówek zagranicznych – rozumie się przez to Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Biuro Ochrony Rządu, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Służbę Kontrwywiadu Wojskowego;
- 11) państwie przyjmującym – rozumie się przez to kraj urzędowania w rozumieniu Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, sporządzonej w Wiedniu dnia 18 kwietnia 1961 r. (Dz. U. z 1965 r. Nr 37, poz. 232);
- 12) komórka organizacyjna właściwa ds. bezpieczeństwa – rozumie się przez to komórkę organizacyjną MSZ, która w zakresie wskazanym w regulaminie organizacyjnym MSZ odpowiada za zagadnienia związane z bezpiecznym funkcjonowaniem MSZ oraz placówek zagranicznych;
- 13) Zespole – rozumie się przez to Zespół Zarządzania Kryzysowego w MSZ;
- 14) Przewodniczącym Zespołu – rozumie się przez to podsekretarza stanu, do którego zakresu czynności należy zarządzanie kryzysowe;
- 15) attaché do spraw bezpieczeństwa – rozumie się przez to pracownika personelu dyplomatyczno - konsularnego placówki zagranicznej odpowiedzialnego za sprawy bezpieczeństwa i w ich zakresie podlegającego służbowo kierownikowi placówki zagranicznej;
- 16) osobie realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa – rozumie się przez to pracownika personelu dyplomatyczno - konsularnego placówki zagranicznej posiadającego dodatkowo, w ramach swoich obowiązków służbowych, zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej i działającego w tych sprawach z upoważnienia kierownika placówki zagranicznej;
- 17) pracownikach placówki zagranicznej – rozumie się przez to pracowników krajowych oraz pracowników miejscowych;
- 18) pracownikach krajowych – rozumie się przez to osoby zatrudnione na etatach krajowych kierowanych (EKK) i niekierowanych (EKN) na podstawie umowy o pracę, zawieranej zgodnie z przepisami prawa polskiego, a także osoby oddelegowane służbowo oraz zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych zgodnie z przepisami prawa polskiego;
- 19) pracownikach miejscowych – rozumie się przez to osoby zatrudnione w placówce zagranicznej na etatach miejscowych (EM), na podstawie umowy o pracę zawieranej zgodnie z przepisami prawa państwa przyjmującego;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 161, poz. 1277.

- 20) funkcjonariuszach BOR – rozumie się przez to funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu oddelegowanych do ochrony placówek zagranicznych na podstawie odrębnych przepisów;
- 21) dowódcy ochrony BOR – rozumie się przez to funkcjonariusza Biura Ochrony Rządu, który jest bezpośrednim przełożonym funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu w placówce zagranicznej, wyznaczonym przez Szefa Biura Ochrony Rządu;
- 22) Służbie Ochrony i Kontaktowi – rozumie się przez to strukturę organizacyjną podległą dyrektorowi komórki organizacyjnej właściwej ds. bezpieczeństwa, a w placówce zagranicznej – jej kierownikowi w zakresie realizowanych zadań ochronnych, powołaną do ochrony wyznaczonych obiektów ministerstwa i polskich placówek zagranicznych oraz do innych zadań ochronnych, zwaną dalej „SOiK”;
- 23) pracownikach SOiK – rozumie się przez to osoby zatrudnione w MSZ na podstawie umowy o pracę w celu wykonywania obowiązków określonych w pkt 22, zaopiniowane przez Agencję Wywiadu;
- 24) pracownikach ochrony – rozumie się przez to pracowników SOiK oraz innych pracowników krajowych wykonujących obowiązki służbowe z zakresu ochrony;
- 25) miejscowych pracownikach ochrony – rozumie się przez to zatrudnione w placówce zagranicznej osoby wykonujące funkcje pracowników ochrony na podstawie umowy o pracę zawartej przez kierownika placówki, zgodnie z prawem państwa przyjmującego;
- 26) kategoryzacji zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych – rozumie się przez to przyporządkowanie placówkom określonej kategorii odpowiednio do stopnia zagrożenia bezpieczeństwa;
- 27) ewakuacji – rozumie się przez to planowe, zorganizowane przemieszczenie ludzi, ważnych dokumentów i mienia placówki zagranicznej z zagrożonych rejonów do rejonów bezpiecznych, ze stałym lub czasowym zawieszeniem działalności placówki zagranicznej;
- 28) ewakuacji doraźnej (alarmowej) – rozumie się przez to natychmiastowe przemieszczenie z rejonów (obiektów), w których wystąpiło nieprzewidziane, bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia do rejonu bezpiecznego;
- 29) zagrożeniu – rozumie się przez to możliwość (prawdopodobieństwo) wystąpienia zdarzenia lub serii zdarzeń mogących spowodować negatywne skutki dla funkcjonowania placówki zagranicznej, interesów Rzeczypospolitej Polskiej lub obywateli polskich za granicą;
- 30) katastrofie naturalnej – rozumie się przez to nagłe i nieoczekiwane zdarzenie mające negatywne skutki wywołane przez siły przyrody (wyładowania atmosferyczne, wstrząsy sejsmiczne, huraganowe wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach, morzu, jeziorach oraz innych zbiornikach wodnych itp.);
- 31) zdarzeniach nadzwyczajnych – rozumie się przez to zjawiska (sytuacje) powodujące szkody wywołane działalnością człowieka, m.in. terroryzm, konflikt zbrojny, konflikt o charakterze społecznym, etnicznym lub wyznaniowym, nagły wzrost przestępczości polskiej lub zorganizowanej itp. lub zaistniałe na skutek katastrofy naturalnej, zagrażające życiu, zdrowiu i mieniu oraz wymagające wykonania czynności obronnych i ochronnych, w tym ratowniczych i likwidacyjnych;
- 32) sytuacji kryzysowej – rozumie się przez to sytuację będącą następstwem wystąpienia zagrożenia, zdarzeń nadzwyczajnych lub katastrofy naturalnej, prowadzącą w konsekwencji do narażenia życia albo zdrowia pracowników placówki zagranicznej lub poważnego zakłócenia jej funkcjonowania;
- 33) zarządzaniu kryzysowym – rozumie się przez to zarządzanie kryzysowe, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm.³⁾);

³⁾ Zmiany wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 65, poz. 553, Nr 85, poz. 716 i Nr 131, poz. 1076, z

- 34) procedurze – rozumie się przez to określony sposób postępowania podczas wystąpienia sytuacji kryzysowej zagrażającej bezpieczeństwu pracowników lub obiektów placówki zagranicznej;
- 35) dokumentacja bezpieczeństwa placówki – rozumie się przez to zbiór dokumentów określających zasady postępowania zapewniające bezpieczne funkcjonowanie placówki zagranicznej, opracowywanych dla każdej placówki zagranicznej zgodnie z załącznikami do zarządzenia.

Rozdział II

Zadania dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa

§ 3. 1. Dyrektor komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa koordynuje i nadzoruje sprawy bezpieczeństwa w MSZ oraz placówkach zagranicznych i odpowiada za realizację zadań związanych z tą problematyką w MSZ, w tym w szczególności:

- 1) nadzoruje realizację przepisów zarządzenia przez placówki zagraniczne i komórki organizacyjne MSZ oraz przeprowadza kontrolę stanu zabezpieczenia placówek zagranicznych;
- 2) z zastrzeżeniem odrębnych przepisów, koordynuje działania instytucji państwowych współpracujących z MSZ w celu zapewnienia bezpieczeństwa placówek zagranicznych, w sprawach pozostających we właściwości ministerstwa;
- 3) analizuje we współpracy z innymi instytucjami państwowymi stwierdzone i potencjalne zagrożenia, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom placówek zagranicznych oraz członkom ich rodzin;
- 4) wnioskuje do kierownika placówki zagranicznej o sporządzenie opinii dotyczącej pracowników ochrony, attache ds. bezpieczeństwa oraz osób realizujących zadania z zakresu ochrony;
- 5) we współpracy z właściwymi instytucjami zewnętrznymi opiniuje wnioski kierowników placówek zagranicznych w sprawie wyznaczenia osób realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 6) zatwierdza dokumentację dotyczącą strefowania placówki zagranicznej;
- 7) opracowuje i realizuje, wspólnie z komórką organizacyjną właściwą do spraw szkolenia oraz m. in. z Agencją Wywiadu lub Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego programy szkoleń dla pracowników placówek zagranicznych, w szczególności attaché do spraw bezpieczeństwa, osób realizujących zadania z zakresu bezpieczeństwa placówek zagranicznych, pracowników SOiK oraz innych osób wykonujących obowiązki w dziedzinie ochrony fizycznej;
- 8) analizuje sprawozdania o stanie bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 9) opiniuje projekty dotyczące planowanych inwestycji oraz planów modernizacyjnych w placówkach zagranicznych pod względem bezpieczeństwa;
- 10) prowadzi bieżącą koordynację działań w zakresie kategoryzacji zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 11) przedkłada ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych propozycje wykazu kategorii stopnia zagrożenia placówek zagranicznych;
- 12) przygotowuje projekty wniosków wraz z uzasadnieniem ministra właściwego do spraw zagranicznych do ministra właściwego do spraw wewnętrznych o objęciu przez Biuro Ochrony Rządu ochroną fizyczną określonych placówek zagranicznych lub ich pracowników;
- 13) podejmuje decyzje o objęciu placówki zagranicznej ochroną fizyczną SOiK;
- 14) z zastrzeżeniem uprawnień Przewodniczącego Zespołu, koordynuje działania w sytuacjach kryzysowych w obszarze bezpieczeństwa placówek zagranicznych;
- 15) opiniuje kandydatów proponowanych przez placówki zagraniczne do pracy na etatach miejscowych;

- 16) w zakresie swojej właściwości współpracuje z Pełnomocnikiem ds. procedur antykorupcyjnych;
- 17) monitoruje realizację w placówkach zagranicznych wymogów określonych w dokumentacji bezpieczeństwa;
- 18) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych oraz do wiadomości dyrektorowi generalnemu służby zagranicznej, okresowe sprawozdania o stanie bezpieczeństwa placówek zagranicznych, wraz z propozycjami mającymi na celu podniesienie jego poziomu;
- 19) wydaje wytyczne w zakresie bezpieczeństwa placówek zagranicznych.

2. Obowiązki i uprawnienia dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa w zakresie ochrony fizycznej obiektów krajowych pozostających w dyspozycji ministerstwa, ochrony informacji niejawnych oraz kontroli przestrzegania prawa i norm etycznych przez pracowników ministerstwa w tym egzekwowania i analizy oświadczeń majątkowych, regulują odrębne przepisy.

Rozdział III

Zadania kierownika placówki zagranicznej

§ 4. 1. Kierownik placówki zagranicznej, odpowiedzialny jest za realizację przepisów zarządzenia.

2. Kierownik placówki zagranicznej podejmuje decyzje w sprawach dotyczących jej bezpieczeństwa.

3. Kierownik placówki zagranicznej jest odpowiedzialny w szczególności za:

- 1) sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników placówki zagranicznej przepisów dotyczących jej bezpieczeństwa;
- 2) utrzymywanie kontaktu z instytucjami miejscowymi odpowiedzialnymi za zapewnienie bezpieczeństwa placówek zagranicznych i ich pracowników;
- 3) sprawowanie nadzoru nad pracownikami ochrony, miejscowymi pracownikami ochrony oraz poprzez dowódcę ochrony BOR nad realizującymi zadania ochrony fizycznej funkcjonariuszami BOR;
- 4) sporządzanie opinii dotyczącej pracowników ochrony, attache ds. bezpieczeństwa oraz osób realizujących zadania z zakresu ochrony placówki zagranicznej;
- 5) opracowanie i aktualizację planów dotyczących bezpieczeństwa placówki zagranicznej, stanowiących załączniki:
 - a) plan ochrony placówki, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia,
 - b) plan obrony i zarządzania kryzysowego, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia,
 - c) plan ewakuacji planowej, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 6) informowanie komórki organizacyjnej właściwej ds. bezpieczeństwa o spostrzeżeniach dotyczących bezpieczeństwa placówki zagranicznej oraz naruszeniu prawa państwa przyjmującego przez osoby wymienione w § 1 ust. 2;
- 7) wnioskowanie do Przewodniczącego Zespołu o podjęcie decyzji w sprawie częściowej lub całkowitej ewakuacji placówki zagranicznej zgodnie z odrębnymi przepisami.

4. Powyższe zadania kierownik placówki zagranicznej może realizować poprzez attaché ds. bezpieczeństwa lub osobę realizującą zadania z zakresu bezpieczeństwa.

5. Kierownik placówki informuje dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa o każdym znanym mu przypadku składania zeznań w charakterze świadka lub pokrzywdzonego przez pracowników krajowych.

6. Kierownik placówki informuje dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa o każdym znanym mu przypadku składania przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu zeznań w charakterze świadka lub pokrzywdzonego albo wyjaśnień w charakterze podejrzanego.

7. Obowiązki służbowe kierownika oraz pracowników placówki zagranicznej w zakresie spraw, z którymi wiąże się korzystanie z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych i konsularnych uregulowane są w odrębnych przepisach.

Rozdział IV

Zadania attaché do spraw bezpieczeństwa i osoby realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki

§ 5. 1. W placówkach zagranicznych kategorii A, o której mowa w § 16 ust. 1 pkt 1 stanowisko attaché do spraw bezpieczeństwa tworzy się obligatoryjnie a w pozostałych placówkach zagranicznych – w sytuacjach tego wymagających.

2. Decyzja o ustanowieniu attaché do spraw bezpieczeństwa nie powoduje zmiany kategorii stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej.

3. Dyrektor generalny służby zagranicznej tworzy stanowisko attaché do spraw bezpieczeństwa oraz określa jego właściwość miejscową.

4. Dyrektor komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa, po zasięgnięciu opinii Agencji Wywiadu, przedkłada dyrektorowi generalnemu służby zagranicznej kandydaturę osoby przewidzianej do pracy na stanowisku attaché do spraw bezpieczeństwa.

5. Zakres zadań attaché do spraw bezpieczeństwa określony jest w załączniku nr 4 do zarządzenia.

§ 6. Attaché do spraw bezpieczeństwa:

- 1) podlega bezpośrednio kierownikowi placówki zagranicznej, a w przypadku jego nieobecności - zastępcy kierownika placówki zagranicznej i w sprawach bezpieczeństwa działa w jego imieniu oraz z jego upoważnienia;
- 2) w sytuacji, gdy koordynuje problematykę bezpieczeństwa kilku placówek zagranicznych podlega w sprawach organizacyjnych bezpośrednio kierownikowi placówki zagranicznej, a w przypadku jego nieobecności – zastępcy kierownika placówki zagranicznej, w której ma stałą siedzibę;
- 3) ma status dyplomatyczny.

§ 7. 1. W placówkach zagranicznych, w których nie utworzono stanowiska attaché do spraw bezpieczeństwa, zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej powierza się jednemu z członków jej personelu dyplomatyczno – konsularnego.

2. Kierownik placówki zagranicznej wskazuje kandydata na osobę realizującą zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej.

3. Dyrektor komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa, po zasięgnięciu opinii Agencji Wywiadu, zatwierdza kandydata o którym mowa w ust. 2.

4. Dyrektor komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa może wystosować do kierownika placówki zagranicznej wnioski o powierzenie obowiązków innej osobie niż osoba wskazana zgodnie z ust. 2.

5. Kierownik placówki zagranicznej ustala szczegółowy zakres obowiązków osoby realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej – uwzględniając wytyczne do zakresu obowiązków osoby realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

6. Obowiązki, o których mowa w załączniku nr 5 do zarządzenia, stanowią zadania dodatkowe w stosunku do podstawowego zakresu obowiązków pracownika placówki zagranicznej i w odniesieniu do tych zadań osoba ta podlega bezpośrednio kierownikowi placówki zagranicznej.

7. Osoba realizująca zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej w sprawach należących do tej kategorii działa w imieniu kierownika placówki zagranicznej i z jego upoważnienia.

Rozdział V

**Zadania funkcjonariuszy BOR,
pracowników ochrony oraz miejscowych pracowników ochrony**

§ 8. Biuro Ochrony Rządu obejmuje ochroną fizyczną placówki zagraniczne zgodnie z ustawą z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz.1712, z późn. zm.⁴⁾).

§ 9. 1. Zadania funkcjonariuszy BOR w zakresie ochrony placówek zagranicznych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 stycznia 2012 r. w sprawie zakresu, warunków i trybu wykonywania zadań ochrony polskich przedstawicielstw dyplomatycznych, urzędów konsularnych oraz przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz.92) oraz w zawartych porozumieniach.

2. Działania funkcjonariuszy BOR w zakresie ochrony fizycznej placówki zagranicznej koordynuje dowódca ochrony BOR, nadzorowany przez kierownika placówki zagranicznej za pośrednictwem attaché do spraw bezpieczeństwa albo osoby realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki.

3. Dowódca ochrony BOR:

- 1) jest bezpośrednim przełożonym funkcjonariuszy BOR w ramach ich zadań z zakresu ochrony placówki zagranicznej;
- 2) uczestniczy, w zakresie swoich kompetencji, w opracowywaniu dokumentów sporządzanych na podstawie załączników do zarządzenia.

4. Wytyczne do zakresu obowiązków pracowników ochrony określa załącznik nr 6, a wytyczne do zakresu obowiązków miejscowych pracowników ochrony określa załącznik nr 7 do zarządzenia.

5. Attaché do spraw bezpieczeństwa albo osoba realizująca zadania z zakresu bezpieczeństwa placówki zagranicznej organizują dla krajowych i miejscowych pracowników ochrony obowiązkowe szkolenia według programu opracowanego przez dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa. Szkolenia, w uzasadnionych przypadkach, mogą odbywać się również w ministerstwie.

Rozdział VI

Ogólne zasady bezpieczeństwa

§ 10. 1. Osoby przebywające na terenie placówki zagranicznej są zobowiązane do przestrzegania regulaminu organizacyjnego placówki oraz przepisów dotyczących bezpieczeństwa w placówce zagranicznej.

2. Przepisy wewnętrzne placówki zagranicznej w zakresie jej bezpieczeństwa powinny określać m. in. zasady dotyczące ruchu osobowego w placówce zagranicznej oraz inne istotne elementy mające znaczenie dla bezpieczeństwa placówki zagranicznej.

3. Odpowiedzialnym za właściwe zapoznanie osób, o których mowa w ust.

1, z przepisami i procedurami bezpieczeństwa jest attaché do spraw bezpieczeństwa albo osoba realizująca zadania z zakresu bezpieczeństwa.

4. Pracownicy placówek zagranicznych za naruszenie przepisów bezpieczeństwa ponoszą odpowiedzialność przewidzianą w odrębnych przepisach.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 210, poz. 2135, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2008 r. Nr 66, poz. 402, z 2009 r. Nr 22, poz. 120 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 127, poz. 857, Nr 182, poz. 1228 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 117, poz. 677, z 2012 r. poz. 664 oraz z 2013 r. poz. 444 i 628.

5. Odpowiedzialność pracowników miejscowych za naruszenie przepisów bezpieczeństwa określa się w zawieranych z nimi umowach o pracę, o ile pozwalają na to przepisy prawa państwa przyjmującego.

§ 11. 1. Osoby wymienione w § 1 ust. 2 zobowiązane są do niezwłocznego poinformowania kierownika placówki zagranicznej lub attaché do spraw bezpieczeństwa albo osoby realizującej zadania z zakresu bezpieczeństwa o:

- 1) podejmowanych wobec nich próbach werbunku, szantażu lub innych działań, które mogą świadczyć o zamiarze lub przygotowaniach do podejmowania wrogich akcji przeciwko placówce zagranicznej, jej pracownikom i członkom ich rodzin;
- 2) pojawieniu się symptomów mogących świadczyć o przygotowywaniu wrogich akcji wobec placówki zagranicznej, jej pracowników i członków ich rodzin;
- 3) próbach korupcji lub propozycjach mających na celu nakłonienie do działania niezgodnego z prawem albo przyjętymi zasadami i zwyczajami;
- 4) naruszeniu przez władze miejscowe immunitetów, w tym wolności i nietykalności osobistej pracownika lub członka jego rodziny;
- 5) znalezieniu się w sytuacji, która może wywołać negatywną reakcję miejscowych władz albo środków masowego przekazu;
- 6) utracie dokumentów służbowych, identyfikatorów, telefonów służbowych, bezpiecznego notebooka oraz kluczy do pomieszczeń, szaf pancernych i sejfów, włamaniach do mieszkań prywatnych i pojazdów, kradzieżach;
- 7) przypadkach zdarzeń nagłych i nieprzewidzianych lub nietypowych zachowań (np. legitymowanie, zatrzymanie lub próba zatrzymania, kontrola drogowa, badanie na obecność alkoholu albo środków odurzających);
- 8) przypadkach nieuprawnionego ujawnienia informacji o charakterze służbowym;
- 9) wszelkich innych zdarzeniach mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo placówki zagranicznej lub jej pracowników.

2. W przypadku zaobserwowania na terenie placówki zagranicznej lub w jej najbliższym otoczeniu zachowań lub sytuacji mogących stanowić bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla obiektu albo pracowników, osoby o których mowa w § 1 ust. 2 zobowiązane są niezwłocznie poinformować o tym attaché do spraw bezpieczeństwa albo osobę realizującą zadania z zakresu bezpieczeństwa, a w przypadku ich nieobecności - kierownika placówki zagranicznej.

3. Attache ds. bezpieczeństwa albo osoba realizująca zadania z zakresu bezpieczeństwa niezwłocznie przekazuje kierownikowi placówki zagranicznej informację, o której mowa w ustępie 2. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, kierownik placówki zagranicznej przekazuje niezwłocznie dyrektorowi komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa.

§ 12. Pracownicy placówki zagranicznej oraz członkowie ich rodzin zobowiązani są do przestrzegania przepisów obowiązujących w państwie przyjmującym.

§ 13. 1. Dyrektor generalny służby zagranicznej może określić - ze względu na szczególne zasady dotyczące bezpieczeństwa - dodatkowe wymagania, w tym obejmujące wyjazd na placówkę zagraniczną bez rodziny, które powinny być spełnione przez osoby ubiegające się o skierowanie lub skierowane do pracy w placówkach zagranicznych, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 1.

2. Niezależnie od kategorii placówki zagranicznej, określonej w § 16 ust. 1 zarządzenia, jeżeli warunki miejscowe tego wymagają, dyrektor komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa może zobowiązać osobę ubiegającą się o skierowanie lub skierowaną do pracy w placówce zagranicznej do odbycia specjalistycznego szkolenia uwzględniającego lokalną specyfikę zagrożeń.

§ 14. Zrzeczenie się ochrony fizycznej Biura Ochrony Rządu przyznanej pracownikom placówek zagranicznych na podstawie odrębnych przepisów jest bezskuteczne.

§ 15. Zasady ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy regulują odrębne przepisy.

Rozdział VII

Kategoryzacja zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych

§ 16. 1. W porozumieniu z instytucjami państwowymi współpracującymi z MSZ w celu zapewnienia bezpieczeństwa placówek zagranicznych, minister właściwy do spraw zagranicznych przyznaje placówkom zagranicznym następujące kategorie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa:

- 1) kategoria A - placówki wojenne;
- 2) kategoria B - placówki zagrożone terroryzmem;
- 3) kategoria C - placówki szczególnie zagrożone;
- 4) kategoria D - placówki o podwyższonym zagrożeniu;
- 5) kategoria E - placówki podstawowe.

2. Co sześć miesięcy dokonywany jest przegląd oraz aktualizacja przyznanych placówkom zagranicznym kategorii stopnia zagrożenia. Jeżeli warunki miejscowe to uzasadniają, aktualizacja może być dokonana w każdym czasie.

3. Wykaz placówek zagranicznych przyporządkowanych do poszczególnych kategorii bezpieczeństwa prowadzi i aktualizuje komórka organizacyjna właściwa ds. bezpieczeństwa.

§ 17. Określanie lub zmiana danej kategorii stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówki zagranicznej należy do kompetencji ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Rozdział VIII

Zarządzanie kryzysowe

§ 18. 1. Plan ochrony placówki stanowiący załącznik nr 1 oraz plan ewakuacji planowej stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia określają procedury i działania podejmowane przez placówkę zagraniczną w sytuacjach kryzysowych.

2. W razie zaistnienia zdarzenia bezpośrednio zagrażającego życiu lub zdrowiu ludzkiemu albo mogącego spowodować szkody w mieniu o znacznej wartości, procedury i działania określone w planie obrony i zarządzania kryzysowego stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia, mogą być w całości lub w części pomijane lub modyfikowane. Zmian dokonuje kierownik placówki zagranicznej, który niezwłocznie informuje o tym Zespół.

§ 19. Stopień alarmowy stanowi wykaz zaplanowanych czynności do realizacji, których wykonanie ma na celu przeciwdziałanie wszelkim zagrożeniom bezpieczeństwa oraz zapewnienie skuteczności działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych.

§ 20. 1. W sytuacjach kryzysowych wprowadza się następujące stopnie alarmowe:

- 1) pierwszy stopień alarmowy – ALFA - wprowadza się po uzyskaniu informacji o możliwości wystąpienia w kraju urzędowania lub w kraju trzecim sytuacji kryzysowej, która ma wpływ na działalność placówki zagranicznej, ale nie na jej obiekty;
- 2) drugi stopień alarmowy – BRAVO - wprowadza się w przypadkach zaistnienia:
 - a) wysokiego prawdopodobieństwa powstania sytuacji kryzysowej, stanowiącej zagrożenie dla placówki zagranicznej i jej pracowników,
 - b) bezpośredniego zagrożenia działaniami wojennymi (konfliktem zbrojnym) w państwie przyjmującym,
 - c) wybuchu konfliktu społecznego w państwie przyjmującym;
- 3) trzeci stopień alarmowy - CHARLIE - wprowadza się w przypadkach:

- a) otrzymania wiarygodnej informacji o bezpośrednim zagrożeniu dla placówki zagranicznej,
 - b) konfliktu zbrojnego na terytorium państwa przyjmującego,
 - c) przekształcenia się konfliktów społecznych w państwie przyjmującym w działania o charakterze zbrojnym w skali całego kraju,
- 4) czwarty stopień alarmowy – DELTA - w celu przeprowadzenia pełnej planowej ewakuacji placówki zagranicznej oraz jej zamknięcia lub zawieszenia działalności, wprowadza się w przypadkach:
- a) wymuszenia przez państwo przyjmujące zawieszenia wykonywania funkcji placówki zagranicznej,
 - b) braku możliwości zażegnania skutków sytuacji kryzysowej, w przypadku jej długotrwałego charakteru lub eskalacji, za pomocą sił i środków placówki zagranicznej,
 - c) bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pracowników placówki zagranicznej.

2. Stopnie alarmowe wprowadza, zmienia i odwołuje w drodze zarządzenia minister właściwy do spraw zagranicznych na wniosek dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa. Niezwłocznie po wprowadzeniu stopnia alarmowego minister właściwy do spraw zagranicznych powiadamia Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

3. Kierownik placówki zagranicznej w przypadkach uzasadnionych charakterem sytuacji kryzysowej może wnioskować, za pośrednictwem dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa, do ministra właściwego do spraw zagranicznych o wprowadzenie odpowiedniego stopnia alarmowego.

4. Stopnie alarmowe mogą być wprowadzane kolejno lub z pominięciem niektórych z nich. Pominięcie niższego stopnia wiąże się z koniecznością realizacji nałożonych na kierownika placówki zagranicznej zadań związanych z wprowadzeniem pominiętych stopni alarmowych.

5. W przypadku braku lub zerwania łączności z ministerstwem, kierownik placówki zagranicznej może podjąć niezbędne działania w celu zapewnienia placówce zagranicznej bezpieczeństwa, zgodnie z harmonogramem czynności w poszczególnych stopniach alarmowych, o czym niezwłocznie po uzyskaniu łączności powinien poinformować komórkę organizacyjną właściwą do spraw bezpieczeństwa.

6. Kierownik placówki zagranicznej może podejmować wszelkie inne działania w zakresie bezpieczeństwa, o ile przemawiają za tym względy ochrony interesów Rzeczypospolitej Polskiej i jej obywateli znajdujących się w sytuacjach zagrożenia.

§ 21. 1. Kierownicy stałych przedstawicielstw przy organizacjach międzynarodowych, urzędów konsularnych, instytutów polskich oraz podległych ministrowi do spraw zagranicznych jednostek innych niż przedstawicielstwo dyplomatyczne współpracują w kwestiach bezpieczeństwa z właściwym terytorialnie kierownikiem przedstawicielstwa dyplomatycznego w państwie przyjmującym.

2. Współpraca polega w szczególności na:

- 1) uzgadnianiu zadań oraz sposobu przekazywania informacji;
- 2) ustaleniu sposobów, etapów i kierunków ewakuacji planowej oraz doraźnej;
- 3) współdziałaniu przy sporządzaniu rocznego sprawozdania o stanie bezpieczeństwa placówki zagranicznej.

Rozdział IX

Strefowanie placówek zagranicznych

§ 22. Strefowanie jest zespołem działań, mających na celu wyznaczenie granic obszarów, w których stosowane są określone procedury bezpieczeństwa i środki techniczne służące zapewnieniu kontroli dostępu.

§ 23.1 Celem strefowania jest wyznaczenie hierarchicznych obszarów, do których wstęp mają tylko osoby o przypisanym poziomie uprawnień.

2. Ustala się trzy zasadnicze strefy, z możliwością odstępstwa w uzasadnionych przypadkach za zgodą komórki organizacyjnej właściwej ds. bezpieczeństwa:

- 1) strefa administracyjna - obejmuje obszary oraz pomieszczenia dostępne dla ogółu pracowników placówki zagranicznej oraz przedstawicieli firm świadczących usługi, interesantów i gości pod nadzorem pracowników placówki zagranicznej lub osób realizujących zadania ochronne;
- 2) strefa biurowa - obejmuje obszary i pomieszczenia użytkowane przez pracowników krajowych. Inne osoby, w tym pracownicy miejscowi oraz przedstawiciele firm świadczących usługi mogą przebywać w strefie biurowej jedynie pod nadzorem upoważnionych pracowników krajowych;
- 3) strefa ochronna – obejmuje pomieszczenia podlegające szczególnej ochronie, m.in. ogniwa niejawne placówki zagranicznej. Dostęp do pomieszczeń tej strefy posiadają wyłącznie upoważnieni pracownicy krajowi.

§ 24. 1 Wszelkie prace wykonywane na terenie lub w pomieszczeniach placówki zagranicznej, które mogą mieć wpływ na zagrożenie bezpieczeństwa placówki zagranicznej wymagają zgłoszenia do komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa, a w przypadku konieczności wejścia do strefy ochronnej, w której znajdują się elementy łączności placówki zagranicznej także zgody dyrektora komórki organizacyjnej właściwej do spraw łączności.

2. Prace, o których mowa w ust. 1 muszą przebiegać zgodnie z zaleceniami dyrektora komórki organizacyjnej do spraw bezpieczeństwa.

Rozdział X

Planowanie i sprawozdawczość

§ 25. 1. Plany określone w załącznikach nr 1, 2 i 3 do zarządzenia są dokumentami sporządzanymi:

- 1) w przypadku przedstawicielstwa dyplomatycznego w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz przechowywany jest w placówce zagranicznej, drugi przekazywany do komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa;
- 2) w przypadku urzędu konsularnego, instytutu polskiego i stałego przedstawicielstwa przy organizacji międzynarodowej - w trzech egzemplarzach. Jeden egzemplarz przechowywany jest w placówce zagranicznej, drugi przekazywany do komórki organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa, a trzeci do przedstawicielstwa dyplomatycznego w danym państwie.

2. Plany określone w załącznikach nr 1, 2 i 3 do zarządzenia podlegają aktualizacji, dokonywanej nie rzadziej niż co 2 lata lub każdorazowo w przypadku wystąpienia uzasadniających ją okoliczności.

3. Kierownik placówki zagranicznej w terminie do końca lutego każdego roku przekazuje komórce organizacyjnej właściwej do spraw bezpieczeństwa sprawozdania o stanie bezpieczeństwa. Wzór sprawozdania o stanie bezpieczeństwa stanowi załącznik nr 8 do zarządzenia.

Rozdział XI

Postanowienia końcowe

§ 26. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Nr 1 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie systemu bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. Nr 3 poz. 12);
- 2) zarządzenie Nr 2 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia z dnia 3 stycznia 2011 r. w sprawie kategorii stopnia zagrożenia bezpieczeństwa placówek zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. Min. Spraw Zagr. Nr 3, poz. 13) .

§ 27. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Zagranicznych: *Radostaw Sikorski*

**Załącznik Nr 1 do
zarządzenia Nr 26
Ministra Spraw Zagranicznych
z dnia 20 października 2013 r.**

WSTĘP

Przed opracowaniem planu ochrony placówki należy przeprowadzić ocenę sytuacji, tzn. faktycznych i potencjalnych zagrożeń bezpieczeństwa placówki w kraju urzędowania, uwzględniając położenie i charakterystykę budynku, oraz jego status prawny.

W przypadku lokalizacji peryferyjnej lub w dzielnicach charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem przestępczości, w większym stopniu występuje zagrożenie włamaniami o podłożu czysto kryminalnym. Obiekty położone w centrum miasta bardziej narażone są na organizowanie przed nimi demonstracji lub okupację. Z kolei przy charakterystyce budynku uwzględnić należy takie elementy jak to, czy jest to budynek samodzielny – wolno stojący, czy też znajduje się w zabudowie szeregowej, ewentualnie wchodzi w skład kompleksu budynków (w znaczący sposób warunkuje to zasady wydzielenia strefy administracyjnej na zewnątrz takiego obiektu). Ocenic należy stan, konstrukcję oraz materiały, z których budynek został wykonany (w szczególności ściany i stropy), a ponadto usytuowanie i przebieg wewnątrz budynku kanałów wentylacyjnych, klimatyzacyjnych i innych instalacji. Analizą objąć należy także potencjalne możliwości dostania się do wydzielonych stref z pominięciem oficjalnych dróg wejścia - tj. przebieg dróg ewakuacyjnych, wejścia od strony strychu, dachu itp.

Status prawny obiektu w znacznym stopniu warunkuje możliwości dokonywania wewnątrz niego prac budowlanych związanych z dostosowaniem pomieszczeń do wymogów bezpieczeństwa lub instalacją stosownych środków ochrony. Zwrócić należy także uwagę na obecność w najbliższym sąsiedztwie zagranicznych firm i przedstawicielstw, które mogą stanowić naturalne przykrycie dla działalności obcych służb specjalnych oraz obecność w pobliżu ogólnodostępnych garaży i parkingów sprzyjających próbom zamachu terrorystycznego, zewnętrznego podsłuchu lub podglądu. Współużytkowanie budynku z innymi podmiotami wymusza natomiast konieczność wzmocnienia kontroli ruchu osobowego.